

Sagsnr. 17-1228
Vores ref. JSO/snj
Den 31. maj 2017

Forenkling af beskæftigelsesindsatsen

Den danske beskæftigelsesindsats er blevet tiltagende kompliceret. De seneste års reformer og politiske diskussioner har ofte medført nye krav og regler, der er blevet bygget oven på et i forvejen omfattende regelsæt.

Beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen har annonceret, at regeringen i efteråret 2017 vil komme med et udspil til forenkling af beskæftigelsesindsatsen. I den forbindelse har ministeren udbedt sig forslag til hvordan indsatsen kan afbureaukratiseres og gøres enklere. I LO deler vi vurderingen af, at der er et forenklingspotentiale i de regler der omhandler beskæftigelsesindsatsen i Danmark.

Vi mener, at formålet med en enklere beskæftigelsesindsats bør være at sikre en effektiv hjælp til at arbejdsløse danskere kan komme hurtigt og varigt i beskæftigelse igen. Til gavn for den enkelte arbejdsløse, for virksomhederne og for os alle.

LO ønsker at styrke progressionen i ledighedsforløbet, ved at skabe en bedre sammenhæng mellem tiltag og den effekt det har på den lediges mulighed for at komme varigt i job, herunder sammenhængen mellem overenskomstmæssige rettigheder i opsigelsesperiode og ledighedsperiode med et meningsfuldt fælles kontaktførelse i centrum. Førelsen skal fastholde niveauet for kontakt og støtte til arbejdsløse for jobcentre og a-kasse ved at sikre en mere effektiv arbejdsfordeling, der skaber bedre rammer for en målrettet og individuel indsats for den enkelte.

Samtidig er LO enig i potentialet i en gennemskrivning af LAB-lovgivningen, der kan skabe en mere overskuelig og lettilgængelig lovgivning, der vil kunne skabe større gennemsigtighed, øge retssikkerheden for den enkelte og sikre at lovgivningens intentioner i højere grad implementeres end det sker i dag.

LO finder det væsentligt, at der fortsat skelnes mellem forsikrede og ikke-forsikrede arbejdsløse i beskæftigelseslovgivningen. Forsikrede ledige er en særlig gruppe, som via deres medlemskab a-kassen aktivt har valgt at forsikre sig i tilfælde af ledighed. Gruppen har således optjent ret til dagpengeydelse og dagpengerettigheder igennem mange års arbejde og et betalt medlemskab af en a-kasse. En anden gruppe ledige er de ikke-forsikrede, som ikke har andre udfordringer end netop ledighed. Dertil kommer særlige grupper af ledige, der er mennesker, der har et behov for at modtage ydelser pga. sygdom, eller nedsat arbejdsevne. Forenklinger og harmoniseringer skal dermed ikke ske på tværs af grupperne, men fortsat anerkende gruppernes forskelligheder. Når det er sagt, er der bestemt potentiale for forenklinger ift. antallet af målgrupper i beskæftigelseslovgivningen i dag. Her bakker LO op om en gennemgående konsekvensanalyse af sammenlægning af grupper, så det fortsat sikres, at den enkelte får den rette indsats, alt efter hvilken gruppe vedkommende tilhører.

Alt i alt ønsker LO at spille positivt og konstruktivt med i arbejdet med forenkling af beskæftigelsesindsatsen. I det følgende fremgår et par af de konkrete forslag til forenklinger, som LO finder væsentlige at inddrage i den kommende diskussion.

Bedre sammenhæng i beskæftigelsesindsatsen

Ledighedsperioden skal spille bedre sammen med overenskomsterne.

Arbejdsløshed sker sjældent fra den ene dag til den anden. På det danske arbejdsmarked er det normalt med opsigelsesperioder, når vi mister vores arbejde. På samme måde ved vi godt, hvornår vi er færdigudlært og skal ud på arbejdsmarkedet. Alligevel er udgangspunktet for beskæftigelsesindsatsen ofte første dag som ledigmeldt.

Fagforeningerne har imidlertid i de seneste år forhandlet sig frem til muligheden for at kunne starte en arbejdsmarkedsindsats over for medlemmer allerede i opsigelsesperioden. I fx Industriens overenskomster er en ret til to timers samtale med fagforening/a-kasse i opsigelsesperioden, og der er ret til at gennemføre 2-5 ugers uddannelse i opsigelsesperioden.

Samtalen i opsigelsesperioden fokuserer på jobsøgning, jobformidling og uddannelse og danner baggrund for cv-samtalen i a-kassen, hvis medlemmet endnu ikke er kommet i job. Der er derfor tale om en tidlig og sammenhængende indsats.

Som et godt eksempel på, at rettighederne i overenskomsterne spiller sammen med arbejdsløshedsperioden, er muligheden for at påbegyndt uddannelse i opsigelsesperioden kan kombineres med op til seks ugers jobrettet uddannelse i arbejdsløshedsperioden. Det kan dermed forlænge den totale uddannelseslængde. Denne mulighed blev lavet ved trepartsaftalen om kvalificeret arbejdskraft.

LO mener, at opsigelsesperioden bør være det første skridt på vej mod et nyt arbejde for langt flere mennesker og at rettigheder i overenskomsterne skal kunne gælde ind i ledighedsperioden. Således vil der blive skabt en langt bedre sammenhæng mellem indsatsen i opsigelsesperioden og i starten af ledighedsperioden.

Et meningsfuldt fælles kontaktføreløb

En stærkere indsats i opsigelsesperioden og snart-udlært-perioden bør videreføres med et nyt og mere meningsfuldt fælles kontaktføreløb for forsikrede arbejdsløse.

Fagbevægelsen og a-kasserne i Danmark tager udgangspunkt i kendskab til brancherne, dygtige sagsbehandlere og viden om lokal/regional beskæftigelse for at hjælpe den enkelte videre. Det er afsættet for den indsats, der ydes i a-kasserne – som også rækker udover hvad lovgivningen dikterer – for at sikre, at medlemmerne oplyses, afklares og opkvalificeres alt efter behov. Der synes derfor at være et væsentligt forenklingspotentiale for beskæftigelsesindsatsen i at benytte a-kassernes kompetencer mere aktivt.

LO mener, at det bør være gennemgående for medlemmer af en a-kasse, at deres tidlige og første kontakt som arbejdsløs sker i egen a-kasse.

Vi foreslår derfor, at gennemføre justeringer af kontaktføreløbet, der ligger i forlængelse af intentionen fra Beskæftigelsesreformen om en individuel og meningsfuld indsats over for de forsikrede arbejdsløse, hvor deres kontakt er i a-kassen i den tidlige fase af ledighedsforløbet. Hensigten er, at det fælles kontaktføreløb mellem a-kasse og jobcenter opleves som sammenhængende for den enkelte arbejdsløse og skaber den rette progression i samtalerne.

Udgangspunktet for kontaktføreløbet skal således være tillid til den enkelte arbejdsløse og give større frihed til en faglig vurdering i a-kassen ift. hvilken indsats og hyppighed, der er relevant. Dermed bør føreløbet være mere fleksibelt end i dag og eksempelvis give anledning til, at samtalekadencen tilpasses behovet hos den enkelte med særlig fokus på medlemmer i risiko for langtidsledighed.

Det foreslås, at der skabes større sammenhæng mellem overenskomster og ledighedsperiode, således at overenskomstbaserede rettigheder bedre kan gælde på tværs af opsigelsesperiode/første ledighedsdag.

Det foreslås, at der indføres et meningsfuldt fælles kontaktføreløb, hvor a-kasser, der kan og vil (jf. forslag om certificeringsordningen), i starten af ledighedsperioden har kontakten med de arbejdsløse medlemmer. Målsætningen med føreløbet er ikke at reducere den samlede kontakt og støtte til de arbejdsløse fra jobcenter og a-kasse, men at benytte det særlige branchekendskab i a-kasserne til at understøtte den aktive jobsøgning tidligt i ledighedsføreløbet og bruge ekstra ressourcer på medlemmer i risiko for langtidsledighed.

Det foreslås, at forsikrede arbejdsløse, der gennemfører et branchespecifikt afklaringsføreløb hos en certificeret a-kasse, ikke automatisk også henvises til statens generelle afklaringsføreløb. Den forsikrede arbejdsløse bør fortsat tilmelde sig JobNet.

Det foreslås, at a-kasserne skal kunne registrere mindre intensiv indsats uden at skulle indsende blanketter til jobcentret. Herunder bør a-kasserne ligeledes få mulighed for at søge puljer til kurser over seks ugers jobrettet uddannelse direkte. I dag er det muligt at søge penge til gennemførelse af kurser, men ikke til finansiering af certifikatprøve. Puljen bør udvides til ligeledes at dække dette. Det kan eventuelt gøres via ubrugte midler fra den regionale uddannelsespulje og puljen til uddannelsesløft.

Det foreslås, at arbejdsløse, der nu skal registrere deres jobsøgning i deres joblog løbende, ikke længere også skal bekræfte sin jobsøgning på jobnet hver 7. dag. Der er tale om dobbelt kontrol af den arbejdsløse og er unødvendigt.

Det foreslås, at der udvikles en certificeringsordning for a-kasser, således at det er a-kasser med en monitorerbar og beviselig effektiv jobformidling, der kan overtage kontakten til forsikrede arbejdsløse i starten af ledighedsperioden. Certificeringsordningen kan hensigtsmæssigt knyttes op på a-kassens muligheder for afklaring af risikoen for langtidsledighed, en samlet fortsat kadence og kontakt i form af jobsamtaler med medlemmerne som i dag, og intensive tilbud i a-kassen til medlemmer i risiko for langtidsledighed.

Der er således et forenklingspotentiale i at smidiggøre reglerne og styrke indsatsen for den enkelte arbejdsløse i opsigelsesperioden og dermed få forkortet ledighedsperioden for den enkelte.

For kommunerne er der et markant forenklingspotentiale i at flere arbejdsløse hurtigere bliver afklaret, opkvalificeret og bekendt med deres muligheder i beskæftigelsessystemet. Mere fleksible rammer skaber også et bedre flow imellem opsigelsesperiode og ledighedsperiode, der i højere grad skal tænkes som ét hele.

Et nyt kontaktføreløb vil give en klar aflastning og forenkling for de kommunale jobcentre, da et stort antal arbejdsløse vil komme i arbejde inden for deres egen branche, førend der vil være behov for indsats fra jobcentrene.

Både oplevet eller faktisk dobbeltarbejde mellem a-kasse og jobcenter vil undgås, hvilket ligeledes vil kunne reducere ressourceforbruget over for forsikrede arbejdsløse i jobcentrene, så jobcentrene eksempelvis kan investere i flere sagsbehandlere til at afklare og reducere antallet af sygedagpengesager. Derudover vil borgerne opleve en forenkling, idet de i starten af deres arbejdsløshedsperiode ikke længere vil skulle gå til møder i både jobcenter og a-kasse.

En enklere og mere læsevenlig lovgivning

I en årrække har det stået klart, at Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats bør gennemskrives så lovgivningen bliver mere læsevenlig. For LO er det væsentligt, fordi de rettigheder og muligheder, der er tænkt som en hjælp til arbejdsløse, kun kan blive implementeret, hvis lovgivningen er forståelig for sagsbehandlere, borgere og andre, der benytter den.

Arbejdet er blevet sat i gang i forbindelse med Beskæftigelsesreformen, og der er allerede gennemført en række analyser, der peger på muligheder for forenkling uden forandring af lovens intentioner.

LO mener, at kompliceret lovgivning ikke må stå i vejen for, at arbejdsløse får benyttet de muligheder, som beskæftigelsesloven giver dem ret til.

Det foreslås, at arbejdet med at gennemskrive LAB-loven fortsætter efter gennemførelsen af regelforenklinger.

Det foreslås, at forsikrede arbejdsløse skal have egen målgruppe. Såfremt antallet af målgrupper i beskæftigelseslovgivningen skal reduceres med henblik på forenkling, bør der foretages grundige konsekvensanalyser.

Det foreslås, at bygge lovgivningen op efter målgruppe. Således at samtlige regler, der gælder for én målgruppe, er at finde samme sted og ikke spredt i hele lovgivningen. Det bør desuden overvejes at oprette særskilt lovgivning for eksempelvis fleksjobbere.

En generel gennemskrivning af LAB-lovgivningen vil givet gøre det nemmere at orientere sig i reglerne både for borgere og sagsbehandlere. Det vil ligeledes styrke muligheden for, at fagforening og a-kasse kan oplyse arbejdsløse om deres rettigheder og pligter i beskæftigelsessystemet, således at de oprindelige intentioner med lovgivningen bliver fulgt.